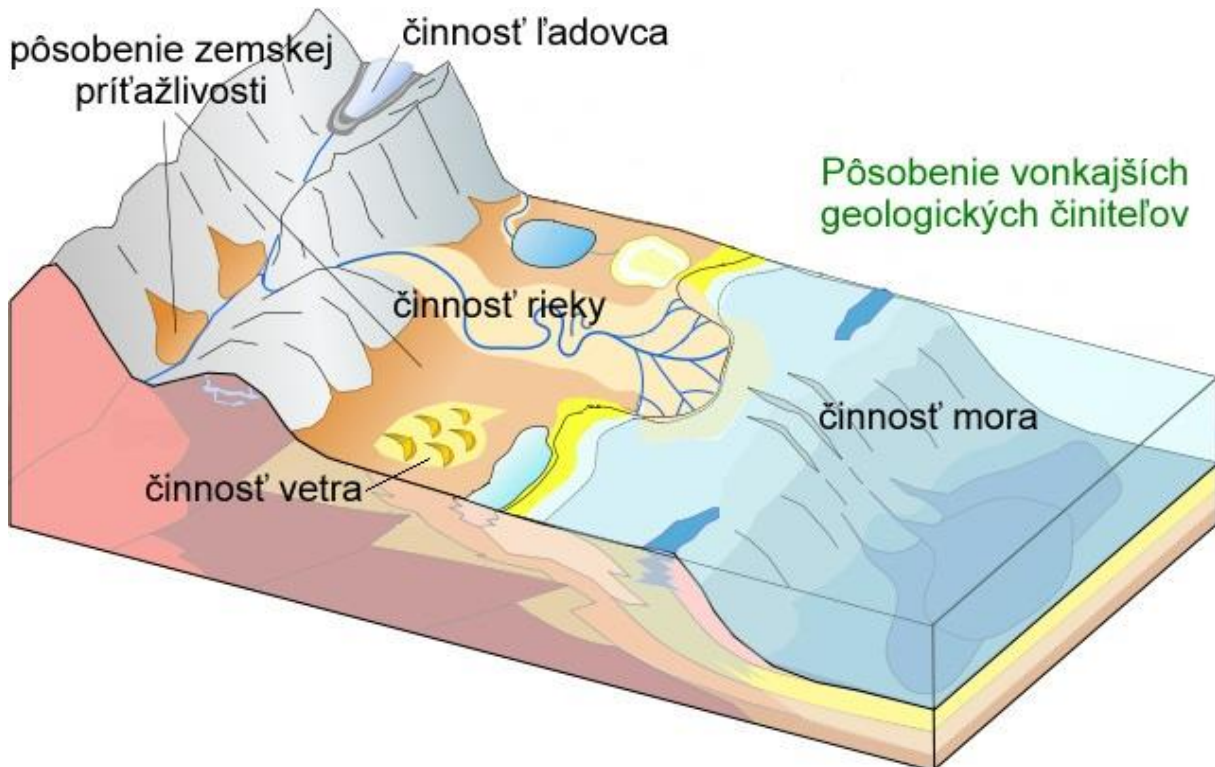

Poznámky si prepíš do zošita, nauč sa ich, odpovedz na otázky a odpovede na otázky si prepíš do zošita !

Téma: Vonkajšie geologické procesy

Vonkajšie geologické procesy sú vyvolané vonkajšími geologickými činiteľmi - voda, vietor, ľadovec, striedanie teplôt, rastliny, živočíchy, slnečné žiarenie, príťažlivosť mesiaca... Tieto činitele pôsobia rušivo (rozrušujú zemský povrch) a tvorivo (vytvárajú útvary na zemskom povrchu).

Čiastkové procesy: rieka pri tečení prekonáva, a vykonáva rôzne činnosti.:

- rozrušovanie - erózia
- prenášanie - transport
- usadzovanie - sedimentácia
- spevňovanie
- **Voda**
- Rozrušuje, prenáša a ukladá zvetraniny. Rušivá činnosť vody sa označuje ako vodná erózia.
- **Dažd'ová voda**
- Zmýva zvetraniny a napomáha ich usadzovaniu, vytvára ryhy a výmole.
- **Tečúca voda**
- Materiál obrusuje, prenáša a ukladá. V hornom toku sa hlavne zarezáva do dna (doliny tvaru V), v strednom sa zarezáva hlavne do brehov a v dolnom

usadzuje unášané čiastočky. Nanášaním sedimentov pri ústí riek do mora vzniká riečna delta.

Delta rieky

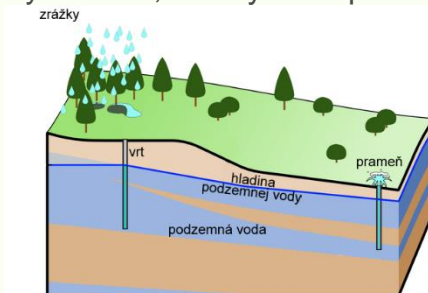
- **Morská voda**

- Jej vlnenie spôsobuje vietor, príliv a odliv zapríčiňuje Mesiac. Na plytčine z vín vznikajú prúdy - príboj. Vymieľa dno, brehy, prenáša a usádza zvetraniny. Tvorivá činnosť sa prejavuje v tvorbe útesov a pláži.

- **Podzemná voda**

- Vzniká z povrchovej vody, ktorá vsakuje priepustnými horninami a hromadí sa nad nepriepustnými horninami. Vytvára napr. výzdobu jaskýň. Je zdrojom pitnej vody. Miesto, kde vyteká zpod zeme sa nazýva prameň.

- **Ľadovce**

- Vzniká v polárnych a vysokohorských oblastiach hromadením snehu. Nové vrstvy snehu tlačia na staré, vytláčajú vzduch a vznikajú zrná ľadu - firn.

Otázky k učivu :

1. Čo patrí medzi vonkajšie geologické činitele?
2. Rieka pri tečení vykonáva rozličné činnosti ktoré sú to ?
3. Voda tvorí značnú časť prírody, ak typy vôd sú podľa toho kde sa voda nachádza?
4. Aký vplyv má podzemná voda?
5. Aký vplyv má morská voda?